

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2.—
Fél évre 4.—
Egész évre K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra 70

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Több erőt a jóságban.

Számadás ideje van megint. Számot kell adnunk magunkról, gondolatainkról, érzéseinkről, törekvéseinkről, akarásunkról: egész életünk helyességéről és helytelenségéről. De nem csupán azért, mert most megint egy polgári év végén állunk, mert így szoktuk ezt meg, mert így kívánja a forma, hanem főképpen azért, mert most erősen ingadozik a lelki egyensúlyunk; azért, mert könnybeborult szemmel kell belenézünk vérfolyamokba, amelyek kiáradnak és sárral, iszappal vonnak be mindent, ami a mienk volt, ami a mi féltetten őrzött fényességünkhez tartozott: a mi értékeinket. Beiszapolják örömeinket a szépben, lelkesedésünket a jóban, hiányunkat az emberségességben.

Több erőt! Arra az erőre, arra a mély erős indulatra gondolok, amellyel Krisztus kikorbácsolta a kufárokat a templomból. A filozófusok talán aktivitásnak mondanák. De ez a kifejezés nem mond eleget: azt az erőt kell értenünk, amely a lélekből fogant, amely mély, sokkal mélyebb, mint a filiszterek hasonlós megalkuvási vágya. Olyan erő legyen, amely teremt; nem rombolási düh, ez nem erő: nem eleven életet teremtő erő, hanem könnyeket fakasztó, halált jelentő, sorvasztó erő. A háborubanis csak az az erő szép

és igazi lelki erő, amely a jóságból fogant és jóságot teremt. A háboru véres szépsége, a háboru könnyező poézise az önfeláldozás.

A jóságon mindazt kell értenünk, ami lehetővé teszi nekünk, hogy megértők legyünk; megértők a szépre, az igazra való törekvésekkel szemben. Meleg jóság legyen az: tele fiatalos lelkesedéssel az eszme iránt. Fogékonyság a mélységes szépségvággyal szemben az, amire leginkább szükségünk van, amikor a régi értékek alapján új, igazabb, jóságosabb világot igyekszünk majd építeni. Nem állja semmi annyira utját a jóságra való törekvésnek, mint a nehézkes hozzáférhetetlenség minden szép és nemes eszme iránt. A közömbösség ráfagyasztja a kétségbeesés jéghideg orcájára a meleg bizás-ujjongásokat. A nembánomság, a sikerimadás megdöbbsenti a lelkesedést, rájapirit a kiáltó jótakarásra és lehanyaglanak a szárnyak; elsorvad a nagy, erős szeretetvágy.

Pedig szeretnünk kell egymást, megértéssel lennünk egymás iránt, hogy jók lehessünk, hogy szépet akarhassunk, hogy igaz emberek lehessünk. Szeretnünk kell, nem azért, hogy bennünket is szeressenek, hanem szeretnünk kell, mert emberek akarunk lenni. Járuljunk áhítatos lelkesedéssel a szeretet szentiségéhez és valljuk töredelmesen: „Uram,

nem vagyok méltó...“ És akkor méltók leszünk arra, hogy megteremtjük a magunk s azt a lelki kulturát, amelyre most kétszeres erővel áhítunk, amelynek eljövételében bizva most nem rogyunk össze a súlyos teher alatt, hanem ajkunkat összeszorítva dacos szemmel kutatjuk a napot. Kezünk összeszorul: most visszatartjuk az erőt, hogy több erőnk legyen a jóságra, a templom-tisztító nemes haragra. Mert kell, hogy akarjunk kiütni és ki is fogjuk ütni a szépség és igazság templomából, a krisztusi életből a kufárokat: a haszonleső megalkuvásokat, a szép és nemes eszmék bűnös kufárjait.

Szeressed felebarátodat úgy, mint önmagodat és szeressél minden szépet és jót. Ez az igazi krisztusi erkölcsstan. Lehet, hogy nem valósíthatjuk meg az életben a maga teljes mélységében ezt a fenséges ideológiát, de legalább akarunk ezt, erre törekednünk egész odaadással. És nem azok megmosolyogni valók, akik lelkesedéssel akarják a szépet, az igazat, a jót, hanem azok, akiknek szemében sohasem ragyogott a lelkesedés fénye, akiknek hangja sohasem vibrált erősen, mélyen a szenvedélytől, a meggyőződés hevéből. Inkább százszor csalódnai mély, keserű fájdalommal, mint nem tudni egyszerű sem csalódnai, hanem csak élni mindig hideg józansággal, mindig alkuba

TÁRCA

Halkan kinyitom a kis kaput...

Engem itt fognak száz ölelő karral,
Meleg és rózsás a kandalló...
Az ablak előtt meg toporzékol
Habos zablával két szilaj csikó,
Habos zablával két szilaj csikó.

Halkan zenél a szobámban minden,
Autorok, függönyök, ruha, virág.
...S odakünn harsogva, tombolva zengnek
Ujjongó, zsoltáros symphóniák,
Ujjongó, zsoltáros symphóniák..!

Nagy karosszékében kötöget csöndben
Szép, őszhaju, édes öreganyó.
...Engemet szólítanak induló társak,
Messze hegyeken csillog a hó,
Messze hegyeken csillog a hó...

A homályban rám néz megvetett ágyam...
A csipkekötényem... a zongorám...
A Grieg-dalaim... a madeirahimzés...
És szomorú Kaulbach-Máriám
És szomorú Kaulbach-Máriám...

Hajnalcsókolta, szédítő csúcson,
Orkános magasban végigrohanni,
Vészes, morajló szakadék széléről
Vakító napfényvel szembekacagni!
Vakító napfényvel szembekacagni...

Hiába fogtok száz ölelő karral.
Engem igéz az az út, az az út...
— Föl ne riadjatok, édes alvóim!...
Halkan kinyitom a kis kaput,
Halkan kinyitom a kis kaput...

Anna Mária.

Anyai sziv.

Irta: Szász Lili.

Kelemenné az ablaknál ül és vágyó szemekkel nézi az utca élénkséget. Öreges arcán mély szomorúság ül, megtörtén csillogó szemét könnylepel fedi. Kezeit összekulcsolja és halkan mormolja a rózsafüzért. Reszkető fején ragyogva nyugszik a napsugár és ezüst hajának glória keretét fon fényes sugarai. Könnyek szántják végig gondtól gyűrött arcát és koronkint nehéz sóhaj tört fel lelkéből. Az utcán szallagos, virágos fiatal legények bucsuznak kedvesektől. Szemükben könny, ajkukon mosoly. A szivük sir, szájuk vigasz-

taló szót mond. Anyák, feleségek, mennyasszonyok kísérik a zajgó tömeget.

Kelemenné várja, mikor válik ki a tarka csoporttól az ő egyetlen fia. Várja tegnap óta, várja szivszorongva és mind hiába. Az ő rossz fia valahol a korcsmában dözsöl, és nincs ideje hogy öreg édes anyja áldását és bucsucskóját kérje. Neki nem kell Isten, nem kell imádság, siró anyai szem. Oh hogy az alma ily messze esett fájától.

A jámbor, Istenben bizó asszonynak, vad, kicsapongó gyermeke, ki szeméjje a falunak, keserősége édes anyjának. Mióta kinőtt az ő gondos keze alól, nem volt egy pillanatnyi öröme fiában, csupa bánat, gond aggodalom és szégyen lettek magányos élete utjelzői.

És most mégis úgy érzi, hogy mindent meg tudna bocsátani neki, ha úgy belépne hozzá egy egyellen bucsuszóra. Hogy borulna nyakába, hogy áldaná meg ezerszeresen, ha még egyszer szívére ölelhetné rossz fiát. Biztosan tudja hogy az ő áldása megvédené a golyótól, vigyázna rá a halál mezején, örködné felette a nehéz napokban, véres éjszakákon.

De a fiu nem jön. Halkul az utca élete, lassanként üres lesz a táj. A vasut felől még egyszer felhallatszik az énekszó, aztán éles fűtly, néhány percig tisztán kivenni távolodó vonat zakatolását, aztán néma csönd.

bocsátkozni a meggyőződéssel és soha oda nem adni magát a szépet- és jót-akarásnak egész szívvel, korlátlan lelkesedéssel és szeretettel. Mert, ha folyton csak a szürkébe bámulunk, szemünk végre egészen beidegződik a szürkénlátásra, aki mindig csak a megalkuvás, a szükségszerűség vak, mechanikai erőit keresi, sohasem fog találkozni az igazi eleven erővel, az eszmék magával ragadó dinamikus erővel, az igazi lelki kultúrával.

Ha nem is vezet célra mindig ez a nagyot-, szépet-, igazat-keresés, de szép, igaz emberi és egészen a mienk; nem veheti el az átélte, szép perceket többé már semmi tőlünk.

Ki tehát a kufárokkal a szépség és igazság templomából, a Krisztus templomából. Több erőt a jóságban! R.

Élmény 1915 karácsonyán.

Déle átvergődött a nap a ködön és őszi, lazug langyosságot lehelt a földre.

A meleg sugarak kicsalogatták a féllábu honvédet is. Letelepszik az Erzsébet-kertben egy padra és kicsi fiát dédelgeti a tekintetével, amint halomra gyűjti előtte a szep-temberről maradt vadgesztenyét.

A kis fiu gügyög és fecseg és nevet semmis csacsiságokon és a honvéd megmosolyogja a kis koponya szeszélyes leleményességeit.

Néha felhő tolakodik a nap elé. A honvéd lábára huzza a vele hozott takarót. Így nem látszik, hogy féllábu...

A kis fiu ide-oda szaladgál, be a kopár virágágyakba, a cserjék közt összeszedi a vadgesztenyét. Nevet, csacsog, apukát szólítja, mignem megbotlik és elterül a puhára ázott földön. Pillanatig még mosolyog, de máris elborul könnyesen piros két orcája.

A honvéd feltápáskodik, a virágágy felé dőcög mankójával. Megáll a cserjék előtt, az ázott süppedő halom előtt. Az arca most szenvedő, kemény, dacos. Göröngyön,

Megjönnek a falubeliek. Kelemenné még mindig mereven néz az utcára. Sajnálkozó arcok fordulnak feléje, a részvét szavakban igyekeznek az anyai szív mély sebét gyógyítani. Nem gondolják meg a vigasztalók, hogy gyógyír helyett újabb és fájóbb töviseket vernek bele. Mikor azt kell hallania, hogy olyan elvetemedett fiu nem érdemel meg egy sóhajt sem, egy könnyet sem. Neki nem használ tán még az imádság sem. Hogy adjon hálát az Istennek, hogy rossz fiától megszabadította. Hogy még szerencse lesz rá nézve, ha a harctéren tisztességes halál jut neki, itthon ugyanis az akasztófán fejezi be csuf életét...

Kelemenné feje az ablakpárkányra hanyatlik. Körötte mély csend. A csillagok virasztanak már csak; csak ők hallják a vérző anyai sziv lüktető verését, forró imáját. Ezer-szer elmondja:

— Oh jó Istenem őrizd meg, hozd vissza. Csak egyszer, csak annyi időre, hogy megáldhassam. Oh könyörülő Isten, hallgass meg.

A tavasz lehelete feléleszti az alvó természetet. A fűge szellő szárnyra kél, bejárja a mezőket, erdőket és titokzatos meséket hoz messze idegenből, hol vérrózsák teremnek, hol haló sóhajokból támad felhő, és a Máriás selyem lobogó. A virágok új köntösükben díszlenek, a fák pazar illatot szórnak maguk köré. Az emberek szive felélénkül a tavasz üde lehelétől.

Csak özvegy Kelemenné nem vesz észre semmit. Csendesen ül karosszékeiben, fonyadt kezei közt lassan perg a gyöngyfűzér,

bozóton átvergődni még nem tanult meg féllábul. Oldalt néz. Jönnek-e? Segitenek-e?

Segítek a kis fiun. Baj nincsen, a ruhája kissé sáros. Amikor felemelem, akkor sir még csak igazán. De a féllábu honvéd mosolyog. A komorság eltűnt arcáról, boldog, nem köszöni meg a segítséget. Rendületlen és határtalan bizalom szelidíti meg vonásait. Nincs lehetőség, hogy rajta ne segítsenek! Így érzi.

Nem tudok visszamosolyogni. Még sohasem nehezedett ennyire rám a másért való felelősség sulya. A honvéd bizalma elébem nő, föléim tornyosul, fenyegető, mint pusztá uton a zivataros felhő. Egy lecsapni kész ököl a magasságban: Jaj nekem és jaj neked és jaj nekünk, örök adósok, ha egyszer is megfeledekezünk tartozásunk letörlesztéséről! Akkor csorba-testü martirok megvető tekintete kíséri lépéseinket. Kiben lakik annyi gonosz erő, hogy ezt el tudja viselni?

Ugy adjatok nekik, hogy alamizsnának ne lássák és úgy adjatok nekik, hogy meg ne köszönjék és jaj annak, aki a jótékony-ság felsőbbségével akar hozzájuk közeledni!

Ha pillanatig saját testeteket láttátok ily összeroncsoltan, amely testetek épségéért naponta remegve aggódtok és végigborzong rajtatok a hideg és arcotokat elföldítetek a két kezetekkel, akkor majd megértitek, hogy mit áldoztak azok a haza iránt való kötelességből.

Tomori Gábor.

Világháború.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos. Budapest, dec. 28.

Orosz hadszíntér:

A besszarábiai harcvonalon és a Dnyeszter mentén Zalescikitől északkeletre tegnap nagy orosz erőknek ismételt támadásait véresen visszavertük. Különösen nagy erőfeszítéseket tett az ellenség a Pruth és a Toporouctól északra levő erdőöv közé eső rész ellen. Tüzérségi előkészítés után, amely az egész délelőtti folyamán tartott, és amely helyen-

ként a nehéz kaliberű ágyuk pergő tüzévé fokozódott, az első délutáni órákban öt gyalogsági támadás történt, amelyeket visszavertünk. Egy ehhez csatlakozó 15—16 sűrű sorban történt főmegtámadás tüzérségünk tüzeben az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett összeomlott. Ugyanez a sors érte az ellenségnek a Dnyesztertől északra ellenünk intézett támadásait. Veszteségeink csekélyek. Az éj folyamán nyugalom volt.

Olasz hadszíntér:

A tiroli déli és délkeleti arcvonalon a tüzérségi harcok tartanak.

Délkeleti hadszíntér:

A montenegróiak csapatainktól üldözve Godijevóból Biocába vonultak vissza. Kovren közelében csapataink 3 darab legmodernebb szerkezetű montenegrói ágyut ástak ki.

HÖFER, altábornagy
a vezérkari főnök helyettese
(M. S. O.)

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, dec. 28

Nyugati hadszíntér:

Egy ellenséges monitor tüzelése Westende fűrdőben három lakost, köztük két asszonyt megölt. Az arcvonalon időről-időre élénk tüzérségi, kézigránát és aknaharcok fejlődtek ki. A Hirschsteinon a franciák ma reggel előretörést intéztek ellenünk. Közelebbi jelentések még nem érkeztek. A soissons-i pályaudvar élénk vonatforgalmát tüzérségünk tűz a vette. A franciák nemrégiben a pályaudvar közvetlen közelében levő kórházat, nyilván a pályaudvar védelmére, vöröskereszt-lobogókkal látták el. A kórház közel levő a pályaudvarhoz, véletlen találatok a kórházra nincsenek kizárva.

Keleti hadszíntér:

A Berezina mentén, valamint Cartoriszktől északnyugatra és Berestianynál orosz lövedítő osztagokat visszavertünk.

Balkáni hadszíntér:

A helyzet változatlan.
(M. S. O.) Legfőbb hadvezetőség.

szintelen ajka gépiesen mormolja: Jó Isten, hallgass meg, hozd haza, ha csak egy pillanatra is... Gyenge sóhajt hall maga mellett. Felnyitja fáradt szemét, örömsikoly röppen el ajkáról. Fia térdel széke mellett. Ruhája tépett, sáros. Arca beesett, homlokán kötés, mit vérfoltok tarkítanak. Kelemenné átöleli, úgy bugja fájdalmas örömmel:

— Oh, te rossz, rossz fiu.

— Igen, rossz fiad voltam, édes anyám — szólal meg halk hangon a fiu — rossz voltam, de nincs a tengernek annyi csepje, amennyi az én szememből ne hullt volna. Oh, édes anyám, eljöttem, hogy megbocsátó szavadat halljam. Kértem az Istent ében s álmaimban, hogy ezt nekem megengedje. Az Isten jó, meghallgatott, hallgass meg most te is édesanyám.

Könyörülő, jóságos Isten! Fiam, te megtanultál újból imádkozni?! Te Istenhez térteél? Te az én bocsánatomat kéred? Oh egyetlen, drága jó fiam! Az én szivemből eltűnt a keserűség utolsó csepje, csak szeretet van benne. Oh fiam, jöjj közelebb. Áldjon meg téged az Atya, Fiu, Szentlélek.

Az anya keze áldón nyugszik fia fején, aztán újból szivére öleli gyermekét. Könyveik összefolynak. A fiu keblét nehéz sóhaj hagyja el. Újból letérdel anyja elé, fejét annak ölébe hajtva gyermekes siró hangon kéri:

— Kísérj el engem, drága édes anyám.

— Hova kísérjelek, lelkem, édes fiam? Öreg vagyok, nem tudok már menni.

— Lelkednek szárnyai vannak, amelyek

átvisznek téged uttalan utakon, felhő kapukon az Isten zsámolyáig.

— Az Isten zsámolyáig? Édes fiam, ekkora utra nem mehetek készületlenül. Nincs mit magammal vinnem.

Oh anyám, elég, ha a szivedet hozod. Meg az én könnyeimet. Én meg viszem a te anyai áldásodat.

Künn megszólalt a harang Avé Máriára. Anya és fia összekulcsolt kezekkel hallgatnak. Csak a szivük imádkozik. Mély csend mindenütt. Az óra ketyegését elhallgatja, aztán végleg megszünteti lassu zaját. Az „Ave Máriát“ a kis lélekharang követi. A fiu lassan felemelkedik. Megfogja anyja kezét.

— Most induljunk édes anyám. Most nyitva minden ut előttünk. Az uton még egyszer mondd el: Áldjon meg az Atya Fiu Szentlélek.

A szomszédok tanácskozva állnak a kis ajtó körül, senki sem akar a hírvivő lenni. Egyik kék szegélyes papirlapot tart kezében, min rövid szavak mondják el, hogy a Kelemen fiu tegnap este a hadikórházban meghalt. Végre benyitják az ajtót s egy percre visszahökkennek a nagy csendből. Lassan a székhöz mennek, hol mosolygó arccal, kihűlt szívvvel ül az öreg asszony. A szemek könnyekkel telnek meg. És egyik asszony remegő hangon mondta:

— Ni, az óra is éppen héten áll.

Tán ugyanazon órában mentek el mindketten. Az édes anya elkísérte rossz fiát, hogy védelmezhesse az örök bíró előtt.

Előfizetési felhívás.

Az „Új Élet” január elsejével főnnállásának harmadik évfolyamába lép. Lap életében bizonyára nem hosszú idő s nem elég ok nagy öröme. S ha ez alkalommal mégis örülünk, történik ez lapunk elmúlt idejének kellemes visszaemlékezéséből. Elmúltak a kezdet nehézségei, szép, nyugodt munkálkodásba foghattunk, szerény tehetségeinkhez képest szolgáltuk a keresztény olvasóközönséget és a jelekről ítélve, megkedveltettük magunkat.

A lap szerkesztésében soha anyagi célok nem vezettek bennünket, hanem folyton az lebegett szemünk előtt, hogy úgy a soproni mint a vidéki közönségünknek keresztény szellemtől és iránytól áthatott lappal szolgáljunk, haladásában támogassuk és érdekeit szolgáljuk. Önzetlenül, tisztességes munkával, kitartással, férfias szókimondással, minden személyeskedéstől menten.

Törekvéseinkben és munkálkodásainkban továbbra is szükségünk van t. olvasóink és munkatársaink szives támogatására, azért tisztelettel kérjük a t. közönséget, olvasóinkat, hogy lapunkra az 1916. január elsejével előfizetni és tehetségükhöz képest új előfizetőket is szerezni sziveskedjék.

Az „Új Élet” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirek.

A soproni kath. népszövetség közgyűlése e hó 19-én volt a Férfiak Mária-kongregációjának helyiségében Mérey Kálmán dr. főgimnáziumi igazgató elnökletével, aki bejelentette, hogy Fertő János vármegyei főjegyzőnek elnökké való választásának jóváhagyása a központ részéről még nem történt meg. A közgyűlést azért hívták meg később össze, mert a központ közgyűlési napja is csak mostanra volt kitűzve.

A napirendre áttérve a választmány Szendrői József tb. főjegyzőt és Simonis Mihályt küldi ki az évi számadás megvizsgálására, amelyet teljesen rendben találtak. Bokor Ignác vármegyei tisztviselő fölolvasta az állandó választmányának, mint a népszövetség működő szervének az 1914. évről szóló évi jelentését, majd német nyelven is ismertette azt. Szendrői J. indítványára Bokor főtitkárnak buzgó s önzetlen működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Ugyancsak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Pinezich István dr. népszövetségi ügyvédnek és helyettesének, Hauer János dr. ügyvédnek, akik számos esetben szolgáltak ingyen jogi tanáccsal a népszövetségi tagoknak, Wosinszky István dr. örökös római grófnak s a legszentebb Megváltóról nevezett apácák rendházának a tagok részére engedélyezett fürdési kedvezményekért.

A háborus viszonyok dacára a tagok száma csak 17-tel kevesbedett, ami arra való tekintettel, hogy a népszövetségi tagoknak körülbelül 40%-ka hadbavonult, kielégítő s örvendetes jelenség.

A közgyűlésnek bezárása után az elnöklő igazgató megnyitotta az állandó választmány ülését; a tárgysorozat előtt Simonis Mihály jegyző fölolvasta múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet Bács Aurél és Tóth János hitelesítettek.

Kegyelettel megemlékeztek az elnök ezután Domnanovits Ferenc kanonokról, volt csoportfelügyelőről, aki mindig nagy támogatója volt a népszövetségnek. Emlékét és érdemeit az ülés jegyzőkönyvében öröklítik meg. Helyébe Feichtinger Mátyás lelkiigazgatót választották meg. A választmányba Kovács József, a győr-sopron-ebenfurti vasút tisztviselőjét választották meg.

Kegyeletes szavakkal emlékeztek meg Thiesz István sekrestyéről, aki szintén buzgó tagja s csoportvezetője volt a népszövetségnek. Az ő emlékét is megöröklítik a jegyzőkönyvben. Helyébe megválasztották Németh László szabómestert, aki különben a sekrestyési állásban is utódja. Németh helyét Bierbaum Károlyra töltötték be.

Steiner József Ágfalvára megválasztott plebános távozása s a népszövetségnek viselt állásától való válása alkalmával eddigi működéséért hálás köszönetet mondanak. A népszövetségnek viselt állását Miskey Károly vármegyei tisztviselő veszi át.

A Férfiak Mária Kongregációjának helyiségük átengedéseért köszönetet s némi rekompenzáció fejében 20 K-t szavaznak meg. Schügerl Gyula dr. hittanár, kongregációi elnök köszönettel veszi az ajánlatot s a jövőre is készséggel rendelkezésre bocsátja a helyiséget.

Az ülésen elnöklő Mérei dr. még hálással köszöni a csoportvezetők fáradhatatlan működését, akik ugyszólván maguk intézik a népszövetség legnagyobb feladatát. A választmány meg Mérei dr.-nak mond köszönetet a népszövetség buzgó s körültekintő vezetéséért.

Tárgyaltak még az elesett hősök s volt tagok emlékének megörökítéséről. Schügerl dr. e célra 20 K-t ajánl föl. Ezzel az ülést bezárták.

Kitüntetések. Őfelsége a legfelsőbb dicső elismeréssel kitüntette: Szombathalvai Liszkay Győző és Horváth József 18. honvédgyalozredbeli századosokat. Jeszenszky Ernő és Tretter Jenő 18. honvédgyalozredbeli főhadnagyokat, Havasy István 18. honvédgyalozredbeli hadnagyot.

Kinevezés. Laschitz Henrik, pósta- és távirda tisztet a kereskedelemügyi miniszter főtitkárta nevezte ki, a 7-ik fizetési osztályba.

Eljegyzések. Richter János, a Győr-Sopron-Ebenfurti vasút mérnöke, eljegyezte László Irént, a Széchenyi-Otthon igazgatójának kedves s nagyműveltségű leányát. — Szabó Géza ev. theologus, karácsonykor tartotta eljegyzését Kappel Mici úri-leánnyal.

Plebánosi installáció. Steiner József most megválasztott ágfalvi plebános kedden vonult be új otthonába. Délután 2 órakor a községi előjáróság jött be érte a városba. Ágfalván megérkezésükkor a tanítótestület üdvözölte, majd a templomba vonultak és a szokásos kis ünnepség után kedélyes összejövetelen az új plebánost a község vezetői és számos barátjai melegen üdvözölték.

Egyházmegyei hírek. Fetser Antal megyéspüspök Smiczhofer János egyedi adminisztrátort Gyirmótra küldötte adminisztrátornak, Szekendy József győrszemerei adminisztrátort Győrújvárosba káplánnak, Fömötör Gyulát Árpásra kiegészítőnek és lelkiekben adminisztrátornak nevezte ki. — Thullner János zurányi adminisztrátort a megyéspüspök kinevezte Sopronba a szent György plebániára segédlelkésznek és karkáplánnak. Zurányba adminisztrátornak Varga Sándor volt ágfalvi adminisztrátort nevezte ki a megyéspüspök. — A megyés püspök dr. Ragats János püspöki titkárt titkári tisztének megtartásával püspöki irodaigazgatóvá, Grösz József püspöki szertartót pedig ugyanezen minőségben szentszéki jegyzővé nevezte ki.

Halálesetek. Özv. Gallus Sándorné, jótékonyágáról és emberszeretetééről közzismert urinő, karácsony napján 70 éves korában elhunyt. Gallus Sándor dr. kir. közjegyző, Gallus Jenő gyógyszerész, Gallus Béla és Gallus Aladár benne édes anyjukat gyászolják. Halála nemcsak hozzátartozóinak okozott mély fájdalmat, hanem mindazoknak, akik nemes és jóságos voltát ismerték. 30 évig volt a Soproni első nép-

konyha egyesület választmányi tagja, közben alelnöke is és ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak ez intézmény vezetése és fejlesztése körül szerzett magának nagy érdemet, hanem a népkonyhát látogatókkal szemben tanusított jóakarásával és igazgató-szeretettel ezek tiszteletét és háláját is kiérdemelte. Nyugodjék békében! — Grimm Károlyné, a szombathelyi volt polgármester özvegye 73 éves korában elhunyt. Özv. Kremszer Károlyné soproni szappangyáros az elhaltban szeretett édes anyját gyászolja. — Winkler Ágoston fegyintézet tanító 53 éves korában elhunyt. — Özv. Pollák Ignácné, elhunyt, — Kikker Frigyes, magánhivatalnok 43 éves korában elhunyt.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Poszvék Sándorné urasszony 40 koronát küldött a Soproni első népkonyha-egyesületnek. A vezetőség hálással köszöni.

Az idej karácsony. Karácsony ünnepe újból a világháboru borzalmai közt köszöntött be hozzánk. Vér festette biborosra a karácsonyfák fehér havát, de a véres karácsonyfák körül idén külön nagy öröm ért bennünket. Az idej karácsony nemcsak a szeretet ünnepe, hanem a viszontlátás ünnepe is volt. Igen sok tisztet és közvitét szabadságoltak a soproniak közül az idej karácsonyra s így a teljes öröm lángja gyult ki a fenyőfákon. Zavartalan volt néhány napig sok család boldogsága. Még a közeli bucsuzás fájdalma sem tudta ezt a boldogságot elhomályosítani. Most lélegzetek fel sokan először a háboru kitörése óta. Néhány napig nem kellett apáért, fiuért gyötrő fájdalommal aggódnunk és ez a néhány napi tiszta boldogság tán erőt ad ahhoz is, hogy a jövőben hívőbb szívvel bizzunk abban, hogy eynykor övéink teljes épségben végleg térnek vissza a családi tűz-hez.

Az évvégi hálaadó istentisztelet prédikációval és litániával a Dóm-templomban és a Szt. Mihály-templomban pénteken, december 31-én este 5 órakor lesz.

A kat. konvent karácsonyi ünnepélyét Kossow Imre dr. főorvos és az e célra összeállott bizottság rendezte. A kat. kör disztermében ez alkalomra a bizottságon és a konvent vezetőin kívül számos vendég és a megajándékozott gyermekek szülei is megjelentek. Az ünnepélyt szép karácsonyi ének nyitotta meg Wurditsch Antal karmester zongorakisérével; néhány fiu és leány-növendék szépen szavalt karácsonyi alkalmi költeményt. Geronay Kossow Imre dr. jelentést tett a kiosztásra kerülő ajándékokról. Zehetbauer Ottó dr. prépost-plebános és Krétschy Sándor dr. elnök a jelenlétükhez és a gyermekekhez meghatározott beszédet intéztek, mire két tanuló a megajándékozottak nevében köszönetet mondott a számos szép és hasznos ajándékért. Az ajándékok kiosztása után az orsolyiták templomában hálaírára gyűltek össze a gyermekek.

Karácsony a kórházakban. A soproni kórházakban elhelyezett sebesült katonák karácsonyát a közönség jósága igazán a szeretet ünnepévé varázsolta. Minden kórházba került karácsonyfa, amelyre a jóság csillogó aranydiót és szelidfényű gyertyákat helyeztek. A városi közkórházban Bozán főhadnagy beszédet mondott a katonáknak, utána pedig Wenslik Antalnak mellére tűzte az I. oszt. ezüst vitézségi érmet. A csapatkórházban igazán felejthetetlen karácsonyestét rendeztek az ápolónők s bőkezű ajándékozók. Fokozta az est hangulatát Makkay Béla zenekarának játéka. Igazan hatódottság, öröm, lelkesedés csillogott a katonák szemén, mikor a banda a Himnusz és más hazafias dalokat játszott. Áldja meg az Isten mind a két kezével a katonák karácsonyának nemesszívű rendezőit.

A savanyukuti kiségitőkórházban is lélekemelő kedves karácsonyi ünnepélyt rendezett a vezetőség. Cziffrák főszolgabíró bevezető beszéde után a félfidalkőr a Himnuszt énekelte, a kórházi gondnok magyar és német beszédet tartott, az iskolás gyermekek pedig egynéhány előadást tartottak, amelyekre Galambos Ferenc áll. elemi iskolai igazgató tanította őket. Az ünnepélyt Vargha J. körjegyző köszönő beszéde és a szózat fejezte be.

Hadikölcsön. A m. kir. posta és távirada hivatal értesít bennünket, hogy folyó hó 31-ig még lehet jegyezni hadikölcsönt a postahivataloknál.

Hivatalnokok dicsérete. Őfelsége köszönő iratát, amit a magyar tisztviselők részére Sándor János belügyminiszternek címzett, ma kihirdették a városi tisztviselőknek is. Szórol-szóra így hangzik: „Kedves Sándor! A hadviselés sokoldalu és nehéz feladatkör elé állította a vármegyei, városi és községi tisztviselőket, akik a kivételes időkben velük szemben támasztott fokozott követelményeknek hagyományos hűséggel, hazafias lelkesedéssel, a köteleességteljesítés rendes határát tulmenő megfeszített tevékenységgel odaadó buzgósággal és még a legnehezebb körülmények között is sikeresen feleltek meg. Amidőn ezt örömmel ismerem el, az összes vármegyei városi és községi tisztviselőknek a hadviselés ügyével kapcsolatos közigazgatási működésük terén teljesített rendkívüli és eredményes szolgálataikért köszönetemet és legteljesebb megelégedésemet fejezem ki. Megbízom önt, hogy elismerésemnek megfelelő közhírré tétele iránt intézkedjék. Keli Bécsben, 1915. évi nov. 21-én. Ferenc József s. k., Sándor János s. k.”

Jelentkezett egy elesett. Gregorits István kelénpataki születésű, 76. gyalogezredbeli őrzetűnek Ivangorodnál nyoma veszett. Az 1914. október 20-iki 58. számú hivatalos jegyzék szerint elesett. December 23-án — 14 hónap múlva — bátyja értesítést kapott, hogy öcsce az oroszországi Voroncs 63. számú kórházban van mint sebesült fogoly.

Tejhamisítás. A rendőrkapitányság a napokban tejjvizsgálatot tartott. Ez alkalommal a Somfalváról és Ágfalváról a városba hozott tejnek 80%-ka hamisított volt. A jó falusi asszonyok bizonyára nem várták a békés karácsonyi ünnepek idejében üzelmek megzavarását.

Szerencse. Hancs Vilmos beledi kereskedőt, aki orosz fogságban van, nagy szerencse érte. Disznója tizenhét malackának adott életet. Négy elpusztult, tíz darabot a disznó táplál, négy darabot pedig mestersegesen gumin táplálnak. Valamennyi malac kitűnően fejlődik és ha valami közbe nem jön, mire gazdájuk hazajön az orosz fogságból, felérnek egy kis főnyereménnyel.

Uj Savanyu Józsi. A sopronmegyei és vas megyei csendőrsők hosszú hajsza után elfogtak egy veszedelmes embert, aki e két megyében több járást tartott rettegésben. Pöll János 24 éves barátfalvai legény az elfogott uj Savanyu Józsi, aki már régóta csak lopásból, utonállásból, rablásból és betörésből él. Először a németújvári járásban működött, ahol szülőfaluját háromszor fölgyújtotta. Mikor égni érezte maga alatt a talajt, a sopronmegyei felsőpulyai járásba ment át, ahol több ezer koronát lopott. Közben a soproni fogházból is megszökött. Most erősen megvasalva folytatják vele a nyomozást.

A köszén maximális ára. A városi tanács közhírré teszi, hogy a Sopronvidéki köszénbánya részvénytársaság Sopron város lakosai részére szállítandó szén maximális ára 1916. évre a következő:

Darabos szén	100 kg	4 K 30 f.
Kocka-szén	100 kg	4 K 10 f.
Dió-szén	100 kg	3 K 80 f.

Január 10-én lép életbe a kenyérbélyeg
A kormány a hivatalos lap december 28-iki számában 4586. M. E. sz. alatt rendeletet tesz közzé, amelyben a kivételes intézkedésekről alkotott törvény alapján a liszt- és kenyérfogyasztás szabályozásáról a következőket rendel.

1916. évi január hó 10-ikétől kezdve az egész ország területén bárkinek naponként és fejenként buza-, rozs-, vagy árpalisztból vagy e gabonaművek keverékéből előállított lisztből legfeljebb kétszáznegyven gramot szabad fogyasztania.

Nehéz testi munkával foglalkozók részére ezt a mennyiséget a közigazgatási hatóság 300 gramra, a belügyminiszter pedig kivételes esetekben bárki részére szintén 300 gramra emelheti fel.

Óstermeléssel foglalkozók naponként és fejenként 400 gramot használhatnak fel. Öt gram liszt hét gram kenyérnek számítandó.

Ezeket a lisztmennyiségeket mindenki elsősorban a saját készleteiből köteles fedezni.

Az említett gabonaművekből előállított kenyéret január 10-ikétől kezdve csak a közigazgatási hatóság által kibocsátott liszt- és kenyérfogyasztási igazolványok ellenében szabad forgalomba hozni, vagy vásárolni. Az igazolványokra vonatkozó rendelkezéseket a közigazgatási hatóság állapítja meg, a kiadásokat pedig a törvényhatóságok fedezik. A belügyminiszter elrendelheti, hogy egyes törvényhatóságok egyéb területekre, vagy azok egyes részeire kölcsönösen érvényes igazolványokat állapítsanak meg.

Liszt- és kenyérfogyasztási igazolványra csak annak s olyan mértékben van igénye, a kinek és a milyen mértékben a tulajdonában lévő liszt-, vagy gabonakészlet az általa ezen rendelet értelmében felhasználható lisztmennyiséget nem fedezi.

Azok, akik rendszeresen ételeknek kiszolgáltatásával iparszerűen foglalkozó üzletekben, intézetekben, stb. élnek, csak kenyérfogyasztási igazolványra tarthatnak igényt.

Vendéglősök, korcsmák és ételek kiszolgáltatásával foglalkozó üzletek kenyéret csak az általuk bevont kenyérbélyegszelvények ellenében szerezhetnek be. Liszttel pedig a hatóság előtt beigazolandó rendes vendégforgalmukhoz képest az előirt aránynak megfelelően látandók el.

A hatósági rendelkezéseket a törvényhatóság első tisztviselője, Budapesten a városi tanács teszi meg.

A kinek 1916. augusztus 16-ik napjáig számítandó házi szükségletét, továbbá gazdasági szükségletét meghaladó gabona-, vagy lisztkészlete van, az a készletének a szükségletét meghaladó részét a hatóság felhívására köteles maximális áron készpénzért a hatóság rendelkezésére bocsátani.

A gabonakészletek birtokosai liszt-szükségletük fedezésére annyi gabonát tarthatnak vissza, amennyi az illető lisztmennyiség előállításához az esetleg természetben kiszolgáltatandó örlési díj, az elporlás, a korpá és a hulladék számbavételével szükséges.

A ki a rendeletet megszegi, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, azonkívül a készletek elkobzásával és az összes költségek megtérítésével büntethető.

A hadisegély nem vonható végrehajtás alá. A hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint azok a segélyek, amelyeket a háború idejében katonai szolgálatot teljesítő személyek vagy hozzátartozóik vagy a háború okából mások közpénztártól, intézettől, társaságtól vagy egyesektől kapnak, a végrehajtás alól ki vannak véve. Ennél fogva ez összegeket még a végrehajtást szenvedőnek beleegyezésével sem lehet lefoglalni.

Mosonszentjános. Tudósítónk írja: Jótékony szívek ezer módját eszelik ki, hogy hogyan segítsenek rajtunk. Ime ez a szép gondolat, sok fáradságos munka után nálunk is testet öltött. Ugyanis a Mosonszentjánosi állami óvoda e hó 19-én karácsonyfa ünnepélyt rendezett színelőadással egybekötve, 40 fill. belépő díjjal. Az ünnepélynek minden részlete sikerült. Valósággal gyönyörködtünk a bájos szereplők tarka-barka előadásain, különösen a színes képeken, amelyekkel a tanítónénik művészi tehetségüket mutatták be, midőn a színpadon annyi kedves gyermek arc mosolygott felénk. A befolyt jövedelmet szegény gyermekek felruházására fordítják. Az ünnepély színelőadással volt egybekötve. Színré került a „Tékozló fiú” bibliai dráma 4 felvonásban. A színelőadást a Mozi nagy termében tartották, ahol számos közönség jelent meg. Befejezésül Koch Róbert káplán, a kiségitőkórház gondnoka, mondott beszédet. Őfelsége Izabella kir. hercegnő 250 koronát küldött a katonák karácsonyára. Derék papjukról, Barilich Viktorról, nem feledkeztek meg a mosonszentjánosi hívek. Karácsony estéjén új fehérselyem miseruhával lepték meg.

Liszt, szalonna, hárj, zsír és sertéshus
a magyar szent korona országainak területén kívüli helyre postacsomagban nem szállítható. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a folyó évi december hó 17-én 76593/915. szám alatt kiadott rendeletével a buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rizslisztnek, valamint mindennemű szalonnának, hájnak, zsírnak és sertéshusnak postai csomagokban bármely a magyar szent korona országainak területén kívül fekvő helyre való szállítását és ehhez képest ily tartalmu csomagoknak a postára feladását további rendelkezésig tiltotta. A jelen rendelet hatályossága érdekében a m. kir. postának jogában áll mindazon csomagokat, melyekre nézve a tartalom bevallás helyessége tekintetében a jelen rendelet szempontjából kétség merül fel, a feladó vagy a címzett, illetőleg megbízottjuk jelenlétében, ha pedig ennek akadály van, bizottságilag bármikor felbontani. Aki a jelen rendelet ellenére buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rizslisztet, bármennyű szalonnát, hájat, zsírt, vagy sertéshust tartalmazó csomagot hamis tartalomnyilvántással postára felad, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. A jelen rendeletbe ütköző kihágás miatt indított rendőri büntető eljárás során a tilalom ellenére feladott árura nézve a törvény értelmében elkobzásnak van helye. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak ez a rendelete 1915. évi december hó 20-án lépett életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Verik már a vaspénzeket. A körmöcbányai állami pénzverdében már megkezdtek a vaspénzek verését. Ezzel a nagy aprópénzhiányon akarnak segíteni. Hír szerint újkor már forgalomba is kerülnek a csörgő vaspénzek.

Ausztriából hazahozzák a magyar sebesülteket. A magyar honvédelmi miniszter elrendelte, hogy azokat a magyar katonákat, akik osztrák kórházakban fekszenek és állapotuk szerint szállíthatók, hazavigyék Magyarországra.

Kiadóhivatali üzenetek.

Dr. M. A. nagyprép. Győr. Előfizetését 1917. márc. 31-ig nyugtázzuk. A jó és boldog új évet, a sok előfizetőt hálással köszönjük. Istenben bízva, reméljük, hogy 1916-ban nem kell akkora áldozatot hoznunk, mint 1915-ben. B. u. é. k. — A. F. Rábadány. B. előfizetése 1915. szept. 30-ig rendezve van; mert a jelenlegi küldeményből 1 negyed 1914-re esik. B. u. é. k.